

Na temelju članka 8. stavka 1. i članka 15. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“, broj 140/05, 12/12) i članka 77. Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, broj 88/08, 146/08 i 74/09), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) na sjednici Upravnog vijeća održanoj 05. travnja 2013. donosi

PRAVILNIK O PRAVILIMA POSLOVNOG PONAŠANJA PRILIKOM PRUŽANJA INVESTICIJSKIH I POMOĆNIH USLUGA

I. Zajedničke odredbe

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se pravila poslovnog ponašanja investicijskog društva prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga u svezi s:
1. podacima koji se pružaju klijentima/potencijalnim klijentima
 2. procjenama primjerenosti i prikladnosti pojedinih investicijskih usluga za pojedine kategorije klijenata,
 3. izvještavanjem klijenata o pruženim uslugama,
 4. dodatnih poticaja.
- (2) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se i na kreditne institucije s odobrenjem za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga i društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom koja pružaju investicijske usluge upravljanja portfeljem i investicijskog savjetovanja iz članka 5. stavak 1. točke 4. i 5. Zakona.

II. Opći pojmovi

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. **Agencija** je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga;
2. **Zakon** je Zakon o tržištu kapitala („Narodne novine“ broj 88/08, 146/08 i 74/09);
3. **Pravilnik o organizacijskim zahtjevima** je Pravilnik o organizacijskim zahtjevima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga („Narodne novine“ broj 05/09)

Članak 3.

Kada se sukladno odredbama ovog Pravilnika i Pravilnika o organizacijskim zahtjevima određeni podaci klijentima mogu osim na trajnom mediju pružati i putem internetske stranice moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. podaci koji se putem internetske stranice pružaju ne smiju biti takvi da su naslovljeni ili upućeni pojedinom klijentu,

2. pružanje podataka putem internetske stranice primjereno je kontekstu u kojemu se odvija poslovni odnos s klijentom,
3. klijent je pristao na takav način pružanja podataka,
4. klijent je elektroničkim putem obaviješten o internetskoj stranici na kojoj se podaci nalaze i mjestu gdje se do određenog podatka može doći,
5. podaci na internetskoj stranici su ažurni i aktualni te se redovno obnavljaju,
6. podaci su neprekidno dostupni u onom razdoblju kada je razumno očekivati da su klijentu potrebni.

III. Dodatni poticaji

Članak 4.

- (1) Neće se smatrati da investicijsko društvo djeluje u najboljem interesu klijenta, korektno i u skladu s pravilima struke, ako ono u odnosu na pružanje investicijske i pomoćne usluge klijentima plaća ili mu se plaća provizija ili naknada ili mu se pruža ili ono daje kakvu nenovčanu povoljnost, osim sljedećih:
 1. provizija ili naknada koju plaća klijent ili koja se plaća klijentu ili drugoj osobi u ime klijenta,
 2. nenovčana povoljnost koju pruža klijent ili koja se pruža klijentu ili drugoj osobi u ime klijenta,
 3. provizija ili naknada koju plaća ili koja se plaća trećoj osobi ili osobi koja djeluje u ime treće osobe, uključujući i nenovčane povoljnosti, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a. kada se ne može utvrditi iznos naknade, provizije ili povoljnosti, postojanje, priroda i iznos ili metoda izračuna iznosa su obznanjeni klijentu na jasan, sažet, točan i razumljiv način prije pružanja relevantne investicijske ili pomoćne usluge,
 - b. plaćanje provizije ili naknade ili davanje nenovčane povoljnosti mora biti utvrđeno na način koji pridonosi kvaliteti usluge i ne umanjuje obvezu investicijskog društva da djeluje u najboljem interesu klijenta,
 4. primjerene naknade koje omogućavaju pružanje usluga ili su za to nužne, kao što su troškovi skrbništva, troškovi namire, troškovi transakcije, naknade regulatoru, pravni troškovi te one koji po svojoj naravi ne mogu biti u sukobu s obvezom investicijskog društva da djeluje u najboljem interesu klijenta, korektno i u skladu s pravilima struke.
- (2) Investicijsko društvo može u svrhu ispunjavanja uvjeta iz stavka 1.točke 3. podtočke a. ovog članka u skraćenom obliku objaviti osnovne uvjete koji se odnose na naknadu, proviziju ili nenovčanu povoljnost, ako klijentu na njegov zahtjev pruži sve relevantne podatke, i pod uvjetom da poštuje te objavljene uvjete.

IV. Podaci koji se pružaju klijentima i potencijalnim klijentima

Opći zahtjevi za prikaz podataka

Članak 5.

- (1) Svi podaci koje investicijsko društvo pruža ili distribuira klijentima/potencijalnim klijentima, uključujući i promidžbenu komunikaciju, a izvjesno je da će ih primiti mali/potencijalni mali ulagatelj, moraju biti korektni, jasni i ne smiju dovoditi u zabludu.
- (2) Smatrat će se da su podaci korektni, jasni i ne dovode u zabludu ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 1. sadržavaju tvrtku investicijskog društva,
 2. precizne su naravi a posebice ne naglašavaju potencijalne koristi od neke investicijske usluge i/ili financijskog instrumenta, a bez da je istovremeno istaknuto nepristrano upozorenje na odgovarajuće povezane rizike,
 3. prikazani su na način pogodan za razumijevanje prosječnom pripadniku skupine kojoj su namijenjeni,
 4. ne prikrivaju, umanjuju ili čine nerazumljivima bitne pojedinosti, navode ili upozorenja.
- (3) Podaci iz stavka 1. ovog članka smiju sadržavati usporedbe investicijskih usluga, pomoćnih usluga, financijskih instrumenata ili društava koja pružaju investicijske ili pomoćne usluge, samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 1. usporedba je smisljena, nepristrana i objektivna,
 2. navedeni su izvori podataka korišteni za usporedbu,
 3. navedene su ključne činjenice i pretpostavke korištene za usporedbu.
- (4) Ako podaci iz stavka 1. sadrže pokazatelje prošlih prinosa financijskog instrumenta, financijskog indeksa ili investicijske usluge, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
 1. pokazatelji prošlih prinosa financijskog instrumenta, financijskog indeksa ili investicijske usluge ne smiju biti najistaknutiji element komunikacije prema klijentima,
 2. moraju biti navedeni odgovarajući povijesni podaci o prinosima, i to za prethodnih 5 godina ili za cjelokupno vremensko razdoblje u kojemu je financijski instrument ponuđen, financijski indeks postoji, odnosno investicijska usluga dostupna (u slučaju da instrument, indeks ili usluga postoje kraće od pet godina); podaci se mogu odnositi i na dulji period, ali se u svim navedenim slučajevima podatak o prinosu mora temeljiti na cjelovitim dvanaestomjesečnim razdobljima,
 3. jasno su naznačena referentna razdoblja i izvor podataka,
 4. sadrže istaknuto upozorenje da izračuni koji se odnose na prethodno razdoblje i prošli prinos nisu pouzdani pokazatelji budućih rezultata,
 5. ako se podaci temelje na izračunima denominiranim u stranoj valuti, ta valuta mora biti jasno iskazana, zajedno s upozorenjem da povrat ovisi i o promjenama valutnog tečaja,
 6. ako se podaci temelje na bruto prinosu, mora biti objavljen utjecaj provizija, naknada ili drugih troškova.
- (5) Ako podaci iz stavka 1. sadrže simulirani prinos iz prošlog razdoblja, takvi se podaci moraju odnositi na određeni financijski instrument ili financijski indeks, te moraju biti ispunjeni i sljedeći uvjeti:

1. simulirani prošli prinos mora biti utemeljen na stvarnom prošlom prinosu jednog ili više financijskih instrumenata ili financijskih indeksa koji su jednaki kao, ili iz kojih su izvedeni financijski instrumenti čiji se prinos simulira,
 2. u odnosu na stvarni prošli prinos iz točke 1. ovog stavka, moraju biti ispunjeni uvjeti iz točke 1. do 3., 5. i 6. stavka 4. ovog članka,
 3. podaci moraju sadržavati istaknuto upozorenje da iznosi i izračuni koji se odnose na simulirani prošli prinos nisu pouzdan pokazatelj budućeg prinosa.
- (6) Ako podaci iz stavka 1. sadrže navode o budućem prinosu, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
1. ne smiju se temeljiti niti pozivati na simulirani prošli prinos,
 2. moraju biti utemeljeni na opravdanim pretpostavkama, potkrijepljeni objektivnim činjenicama,
 3. ako se radi o bruto prinosu, mora biti jasno iskazan utjecaj provizija, naknada ili drugih troškova,
 4. moraju sadržavati istaknuto upozorenje da predviđanja nisu pouzdani pokazatelj budućeg prinosa.
- (7) Kada se podaci iz stavka 1. odnose na porezni tretman, mora biti jasno istaknuto da porezni tretman financijskog instrumenta ili usluge ovisi o pojedinačnom slučaju te da postoji mogućnost promjena u budućnosti.
- (8) Podaci iz stavka 1. ne smiju biti formirani na način da se naziv Agencije ili drugog nadležnog tijela koristi na način koji sugerira da Agencija ili drugo nadležno tijelo daje suglasnost ili odobrava proizvode ili pojedinu uslugu koja se pruža.
- (9) Podaci koji se koriste u promidžbenoj komunikaciji moraju biti usklađeni sa svim podacima koje investicijsko društvo pruža klijentima tijekom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga.
- (10) Ako promidžbena komunikacija sadrži ponudu za sklapanje ugovora sa svakom osobom koja odgovori na predmetnu komunikaciju, ili poziv svakoj osobi koja odgovori na predmetnu komunikaciju na davanje ponude ili sklapanje ugovora, takva ponuda ili poziv moraju sadržavati sve podatke iz članaka 8. do 10. ovog Pravilnika i članka 22. stavak 8. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima koji su relevantni u odnosu na predmetnu ponudu ili poziv.
- (11) Stavak 10. ovog članka ne primjenjuje se ako se potencijalni mali ulagatelj koji odgovara na ponudu ili poziv sadržan u promidžbenoj komunikaciji mora pozvati na drugu ispravu ili isprave koje same ili u kombinaciji sadrže navedene podatke.

Podaci o razvrstavanju klijenata

Članak 6.

- (1) Investicijsko društvo dužno je na trajnom mediju obavijestiti klijente o pravu na razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata, kao i o svim eventualnim posljedičnim promjenama razine zaštite klijenata.
- (2) Investicijsko društvo može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev klijenta:

1. kvalificiranog nalogodavatelja razvrstati kao profesionalnog ili malog ulagatelja,
2. klijenta koji se sukladno odredbama Zakona smatra profesionalnim ulagateljem, razvrstati kao malog ulagatelja.

Opći zahtjevi u svezi podataka koji se pružaju klijentima

Članak 7.

- (1) Investicijsko društvo dužno je na trajnom mediju ili na internetskoj stranici, ako su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 3. ovog Pravilnika, pravovremeno, prije sklapanja ugovora o pružanju investicijskih ili pomoćnih usluga ili prije nego što mu te usluge pruži, malom/potencijalnom malom ulagatelju pružiti:
 1. podatke o uvjetima ugovora,
 2. sve podatke iz članka 8. ovog Pravilnika a koji se odnose na ugovor ili investicijske ili pomoćne usluge koje su predmet ugovora.
- (2) Investicijsko društvo dužno je na trajnom mediju ili na internetskoj stranici, ako su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 3. ovog Pravilnika pravovremeno, prije nego što počne pružati investicijsku ili pomoćnu uslugu malom/potencijalnom malom ulagatelju pružiti sve relevantne podatke iz članaka 8. – 10. ovog Pravilnika te one iz članka 22. stavka 8. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima.
- (3) Investicijsko društvo dužno je na trajnom mediju ili na internetskoj stranici, ako su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 3. ovog Pravilnika pravovremeno, prije nego što počne pružati investicijsku ili pomoćnu uslugu profesionalnom ulagatelju pružiti podatke iz članka 22. stavak 8. točka 5. i 6. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima
- (4) Investicijsko društvo dužno je pravovremeno obavijestiti klijenta o svakoj značajnoj promjeni podataka iz članaka 8. do 10. ovog Pravilnika te članka 22. stavka 8. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima koji su relevantni za usluge koje investicijsko društvo pruža pojedinom klijentu.
- (5) Obavijest iz stavka 4. ovog članka mora biti pružena na trajnom mediju, ako je izvorni podatak bio pružen na taj način. Ako je izvorni podatak pružen putem internetske stranice u smislu članka 3. ovog Pravilnika, umjesto na trajnom mediju, na značajne promjene u smislu stavka 4. ovog članka klijenta se može upozoriti elektroničkim putem.

Podaci o investicijskom društvu i uslugama koje investicijsko društvo pruža

Članak 8.

- (1) Investicijsko društvo dužno je, kada je to primjenjivo, malom/potencijalnom malom ulagatelju na način propisan stavkom 1. i 2. članka 7. ovog Pravilnika pružiti opće podatke o:
 1. tvrtki, sjedištu i poslovnoj adresi investicijskog društva, kao i sve druge podatke koji omogućavaju učinkovitu komunikaciju s investicijskim društvom,
 2. jezicima na kojima klijent može komunicirati s investicijskim društvom te zaprimati dokumente od investicijskog društva,
 3. načinima komunikacije između investicijskog društva i klijenta, uključujući i načine zadavanja naloga,

4. činjenici da usluge pruža i putem vezanog zastupnika uz naznaku države u kojoj je vezani zastupnik upisan u registar vezanih zastupnika, ako je primjenjivo,
5. opsegu i učestalosti izvještavanja klijenata o uslugama koje pruža sukladno obvezi iz članka 57. Zakona,

(2) Opći podaci iz stavka 1. ovog članka moraju sadržavati i:

1. izjavu da investicijsko društvo ima odobrenje za rad i popis usluga za koje ima odobrenje, kao i naziv i adresu za kontakt Agencije ili drugog nadležnog tijela koje je odobrenje za rad izdalo,
 2. sažet opis koraka koje poduzima u svrhu zaštite imovine klijenata, uključujući sažete podatke o sustavu zaštite ulagatelja kojem investicijsko društvo pripada s obzirom na njegove aktivnosti, ako drži imovinu klijenta,
 3. sažet opis politike upravljanja sukobom interesa sastavljene sukladno odredbama Pravilnika o organizacijskim zahtjevima te
 4. detaljnu politiku upravljanja sukobom interesa, ako mali/potencijalni mali ulagatelj to zatraži.
- (3) Kada investicijsko društvo pruža uslugu upravljanja portfeljem, dužno je uspostaviti primjerenu metodu procjene i usporedbe koja mora biti utemeljena na ulagačkim ciljevima klijenta i vrstama financijskih instrumenata uključenih u portfelj klijenta, kako bi klijentu kojem se usluga pruža omogućilo procjenu prinosa i učinkovitosti investicijskog društva.
- (4) Kada investicijsko društvo malom/potencijalnom malom ulagatelju nudi uslugu upravljanja portfeljem, dužno mu je, kada je to primjenjivo osim podataka iz stavaka 1. do 3. ovog članka, pružiti i sljedeće podatke:
1. o vrstama financijskih instrumenata koji mogu biti uključeni u portfelj klijenta i vrste transakcija koje se mogu s njima izvršiti, uključujući sva ograničenja,
 2. o ciljevima upravljanja portfeljem, stupnju rizika koji proizlazi iz diskrecijske odluke o upravljanju portfeljem, kao i svim ograničenjima u svezi s navedenim diskrecijskim odlukama.
 3. o načinu i učestalosti vrednovanja financijskih instrumenata u portfelju,
 4. o svakoj referentnoj veličini s kojom će se prinos portfelja klijenta uspoređivati,
 5. o svakom prijenosu upravljanja nad svim ili dijelom financijskih instrumenata ili novčanih sredstava iz portfelja klijenta,

Podaci o financijskim instrumentima

Članak 9.

- (1) Investicijsko društvo dužno je malom/potencijalnom malom ulagatelju na način propisan člankom 7. stavkom 1. i 2. ovog Pravilnika pružiti opći prikaz svojstava financijskih instrumenata i rizika povezanih s financijskim instrumentima.

- (2) Općim prikazom iz stavka 1. ovog članka moraju biti pojašnjena specifična svojstva financijskih instrumenata, kao i rizici povezani sa svakim od njih i to na dovoljno detaljan i razumljiv način koji klijentu kojemu je upućen omogućava donošenje informirane odluke o ulaganju.
- (3) Opći prikaz iz stavka 1. i 2. ovog članka treba sadržavati slijedeće elemente, ovisno o pojedinoj vrsti financijskog instrumenta:
1. rizike povezane s određenom vrstom financijskog instrumenta, uključujući pojašnjenje eventualne financijske poluge i njenih učinaka te rizik gubitka cijele investicije,
 2. volatilnost cijene takvog instrumenta kao i svako ograničenje na postojećim tržištima za takve instrumente,
 3. podatak može li ulagatelj, kao rezultat transakcija određenim financijskim instrumentima, pored troškova stjecanja takvog instrumenta, preuzeti financijske i druge obveze,
 4. naglašen svaki uvjet koji proizlazi iz zajma temeljem kojeg su instrumenti stečeni ili slične obveze koje bi bile primjenjive na određenu vrstu financijskih instrumenata.
- (4) Ako investicijsko društvo pruža malom/potencijalnom malom ulagatelju podatke o financijskim instrumentima koji su predmet ponude javnosti koja je u tijeku i za koje je izdan prospekt sukladno odredbama članaka 342. do 394. Zakona, dužno ga je upoznati s načinom dostupnosti prospekta.
- (5) Kada je izgledno da će rizik koji se odnosi na određeni financijski instrument koji sadrži dva ili više različitih financijskih instrumenata ili usluga biti veći od rizika vezanih uz svaki pojedini instrument/uslugu od koje se sastoji, investicijsko društvo je dužno navesti odgovarajući opis svakog pojedinog instrumenta/usluge od kojih se taj instrument sastoji i objasniti način na koji njihov međusobni utjecaj povećava rizik koji se odnosi na financijski instrument.
- (6) U slučaju financijskog instrumenta koji uključuje jamstvo treće strane, podaci o jamstvu moraju sadržavati dovoljno pojedinosti o jamcu i jamstvu iz kojih se može donijeti korektnu procjenu uvjeta jamstva.

Podaci o cijenama i izdacima

Članak 10.

Investicijsko društvo dužno je malom/potencijalnom malom ulagatelju na način propisan stavkom 1. i 2. članka 7. ovog Pravilnika pružiti sljedeće podatke o cijenama i izdacima:

1. ukupnu cijenu koju je klijent dužan platiti u svezi financijskog instrumenta ili investicijske ili pomoćne usluge, uključujući sve povezane izdatke poput naknade, provizije, pristojbe i troškove, kao i sva davanja koji se plaćaju putem investicijskog društva, ili ako se točna cijena ne može utvrditi, osnovu za izračun ukupne cijene, tako da je klijent može provjeriti, s tim da provizija investicijskog društva uvijek mora biti posebno naznačena.
2. kada je dio ukupne cijene iz točke 1. ovog članka naznačen ili mora biti uplaćen u stranoj valuti, upozorenje o toj valuti, zajedno s tečajem koji se primjenjuje i povezanim troškovima,

3. napomenu da postoji mogućnost plaćanja drugih troškova transakcije ili investicijske usluge, kao što su porezi ili druga davanja, a koja se ne plaćaju investicijskom društvu niti putem investicijskog društva,
4. načine plaćanja.

V. Procjena primjerenosti i procjena prikladnosti

Članak 11.

Procjena primjerenosti

- (1) Prilikom pružanja usluga investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem, investicijsko društvo dužno je, uzimajući u obzir prirodu i opseg usluge, prikupiti podatke o ulagačkim ciljevima klijenta, njegovoj financijskoj situaciji te znanju i iskustvu na području ulaganja.
- (2) Podaci o ulagačkim ciljevima klijenata moraju, kada je to primjereno, obuhvatiti podatke o željenoj duljini trajanja ulaganja, spremnosti na preuzimanje rizika, profil rizičnosti klijenta i svrhu ulaganja.
- (3) Podaci o financijskoj situaciji klijenta ili potencijalnog klijenta moraju, kada je to primjereno, obuhvatiti podatke o izvoru i visini redovitog prihoda i njegovoj imovini, uključujući podatke o likvidnim sredstvima, ulaganjima, nekretninama i redovitim financijskim obvezama.
- (4) Podaci o znanju i iskustvu klijenta za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža moraju obuhvaćati sljedeće:
 1. vrstu usluga, transakcija i financijskih instrumenata s kojima je klijent upoznat,
 2. prirodu, volumen i učestalost transakcija klijenta s financijskim instrumentima i razdoblje u kojem su one izvršene,
 3. zvanje i zanimanje klijenta.
- (5) Koristeći podatke prikupljene temeljem stavaka 1. do 4. investicijsko društvo dužno je osigurati da je transakcija koja se preporuča u sklopu pružanja usluge investicijskog savjetovanja ili transakcija koja treba biti izvršena kao dio usluge upravljanja portfeljem primjerena za klijenta.
- (6) Procjena iz stavka 5. ovoga članka mora obuhvaćati sljedeće kriterije:
 1. sukladnost transakcije s ulagačkim ciljevima klijenta,
 2. mogućnost klijenta da podnese rizike ulaganja koji proizlaze iz transakcija,
 3. znanje i iskustvo klijenta dostatno za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža.
- (7) Kad se usluga investicijskog savjetovanja pruža profesionalnom ulagatelju, može se pretpostaviti da u smislu stavka 6. točke 2. ovoga članka klijent može, sukladno ulagačkim ciljevima, financijski podnijeti sve povezane rizike ulaganja.

- (8) Kad se usluge iz stavka 1. ovoga članka pružaju profesionalnom ulagatelju, može se pretpostaviti da u smislu stavka 6. točke 3. ovoga članka klijent ima potrebno znanje i iskustvo za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža.
- (9) Ne prikupi li investicijsko društvo podatke iz stavaka 1. do 4. ovoga članka, potrebne za procjenu primjerenosti iz stavka 5. ovoga članka, ili temeljem izvršene procjene primjerenosti ocijeni da određena usluga i/ili transakcija za klijenta nije primjerena, ne smije klijentu pružiti uslugu, o čemu će posebno upozoriti klijenta.
- (10) Upozorenje iz stavka 9. ovoga članka društvo može dati u standardiziranom obliku.

Članak 12.

Procjena prikladnosti

- (1) Prilikom pružanja investicijskih usluga različitih od onih iz članka 11. ovog Pravilnika, investicijsko društvo dužno je napraviti procjenu prikladnosti investicijske usluge za klijenta, osim kada mu pruža usluge pod uvjetima propisanim člankom 71. Zakona
- (2) Procjenu iz stavka 1. ovoga članka investicijsko društvo radi temeljem prikupljenih podataka o znanju i iskustvu klijenta potrebnih za razumijevanje rizika povezanih s uslugom koja mu se pruža.
- (3) U svrhu procjene iz stavka 1. ovoga članka, investicijsko društvo dužno je prikupiti podatke o znanju i iskustvu klijenta na području ulaganja, na način i u opsegu kako je propisano člankom 11. stavkom 4. ovog Pravilnika.
- (4) Ako investicijsko društvo na temelju podataka iz stavka 3. ovoga članka procijeni da proizvod ili usluga nisu prikladni za klijenta ili potencijalnog klijenta, investicijsko društvo na izričit zahtjev klijenta ili potencijalnog klijenta može pružiti investicijsku uslugu, ali ga je pritom dužno upozoriti na okolnost da proizvod ili usluga nisu prikladni za njega.
- (5) Upozorenje iz stavka 4. ovoga članka društvo može dati u standardiziranom obliku.
- (6) Ako klijent investicijskom društvu ne želi dati podatke iz stavka 3. ovoga članka, ili ako nije dao dovoljno podataka o svom znanju i iskustvu, investicijsko društvo na izričit zahtjev klijenta može pružiti investicijsku uslugu, ali ga je pritom dužno upozoriti da nije u mogućnosti utvrditi jesu li određene investicijske usluge ili proizvodi za njega prikladni.
- (7) Upozorenje iz stavka 6. ovoga članka društvo može dati u standardiziranom obliku.

Zajedničke odredbe za procjenu primjerenosti i prikladnosti

Članak 13.

- (1) Investicijsko društvo ne smije poticati klijenta ili potencijalnog klijenta na uskraćivanje podataka potrebnih za procjenu primjerenosti i prikladnosti.
- (2) Investicijsko društvo može podatke dobivene od klijenta smatrati vjerodostojnima, osim u slučaju kada mu je poznato ili bi mu trebalo biti poznato da su podaci očito zastarjeli, netočni ili nepotpuni.
- (3) Investicijsko društvo dužno je ustrojiti i primjenjivati primjerene procedure koje osiguravaju točnost, potpunost i ažurnost prikupljenih podataka o klijentu.

VI. Izvještavanje klijenata

Obveze izvještavanja klijenata o izvršenim nalogima

Članak 14.

- (1) Investicijske društvo po izvršenju naloga za račun klijenta dužno je na trajnom mediju bez odgode pružiti klijentu bitne podatke koji se odnose na izvršenje naloga.
- (2) Kada se radi o nalogu malog ulagatelja, investicijsko društvo je dužno na trajnom mediju klijentu poslati potvrdu o izvršenju naloga, što je prije moguće, a najkasnije prvog radnog dana po izvršenju, ili u slučaju kada investicijsko društvo prima potvrdu o izvršenju od treće strane, najkasnije prvog radnog dana po primitku takve potvrde.
- (3) Kada potvrda iz stavka 2. sadrži iste podatke kao i obavijest koju je treća strana dužna bez odgode poslati malom ulagatelju, investicijsko društvo nije dužno postupiti sukladno stavku 2. ovog članka.
- (4) Stavak 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se kad se nalozi izvršeni za račun klijenta odnose na obveznice kojima se financiraju ugovori o hipotekarnim kreditima s tim klijentom, već se izvještaj za klijenta priprema istovremeno kad se priopćavaju uvjeti hipotekarnog kredita, ali ne kasnije od jednog mjeseca nakon izvršenja naloga.
- (5) Osim podataka iz stavka 1. i 2. ovog članka, investicijsko društvo dužno je klijentu pružiti podatke o statusu njegovog naloga svaki put kad on to zatraži.
- (6) Kada se nalog malog ulagatelja odnosi na udjele ili dionice u subjektima za zajednička ulaganja koji se izvršavaju periodički, investicijsko društvo će ili postupiti u skladu sa stavkom 2. ovog članka ili će sve podatke iz stavka 7. ovog članka koje se na te transakcije odnose klijentu na trajnom mediju dostaviti barem jednom svakih 6 mjeseci.
- (7) Potvrda o izvršenju naloga iz stavka 2. ovog članka mora sadržavati sljedeće podatke, kada je to primjenjivo:
 1. identifikacijsku oznaku investicijskog društva,
 2. ime i prezime/tvrtka ili druga oznaka klijenta,
 3. dan trgovanja,
 4. vrijeme trgovanja,
 5. vrsta naloga,
 6. oznaka mjesta trgovanja,
 7. oznaka financijskog instrumenta ,
 8. oznaku kupnje ili prodaje,
 9. prirodu naloga, kad je različit od naloga za kupnju ili prodaju,
 10. količina,
 11. jedinična cijena,

12. ukupna cijena,
 13. ukupni iznos zaračunatih provizija i troškova, a na zahtjev klijenta specificirano po stavkama,
 14. obveze klijenta vezano za namiru transakcije, uključujući i vremenski rok za plaćanje ili isporuku, kao i odgovarajuće podatke o računu, kada klijent nije prethodno obaviješten o navedenim podacima i obvezama,
 15. kada je druga ugovorna strana u transakciji klijenta samo investicijsko društvo ili druga osoba iz grupe investicijskog društva, ili drugi klijent investicijskog društva, obavijest o tome, osim ako je nalog izvršen na trgovinskom sustavu koji omogućava anonimno trgovanje.
- (8) Kada se nalozi izvršavaju u više transakcija, investicijsko društvo kao jediničnu cijenu može navesti cijenu svake pojedine izvršene transakcije, ili prosječnu cijenu. Kada se navodi prosječna cijena, cijena svake pojedine izvršene transakcije navodi se na izričit zahtjev klijenta.
- (9) Kada se podaci iz stavka 7. ovog članka daju uz standardizirane oznake, investicijsko društvo mora uz njih dati i pojašnjenje svake oznake.
- (10) Odredbe ovog članka ne odnose se na izvještavanje o usluzi upravljanja portfeljem.

Obveze izvještavanja klijenata u svezi upravljanja portfeljem

Članak 15.

- (1) Investicijsko društvo koje pruža investicijsku uslugu upravljanja portfeljem dužno je na trajnom mediju klijentu dostavljati periodičke izvještaje o aktivnostima upravljanja portfeljem za račun klijenta, osim ako izvještaj s propisanim podacima klijentu dostavlja treća osoba.
- (2) Kada se usluga upravljanja portfeljem pruža malom ulagatelju, periodički izvještaj iz stavka 1. ovog članka mora se klijentu dostaviti najmanje jednom u 6 mjeseci, osim ako:
 1. klijent zahtijeva da se periodički izvještaj dostavlja svaka tri mjeseca, o kojoj je mogućnosti investicijsko društvo dužno obavijestiti klijenta, ili
 2. kada se primjenjuju odredbe stavka 5. do 7. ovog članka, periodički izvještaj se mora davati najmanje jednom u 12 mjeseci, ili
 3. kada između investicijskog društva i malog ulagatelja postoji ugovor o pružanju usluge upravljanja portfeljem u kojemu je ugovoren portfelj s financijskom polugom, periodički izvještaj će se davati najmanje jednom mjesečno.
- (3) Kada se usluga upravljanja portfeljem pruža malom ulagatelju, periodički izvještaj iz stavka 1. ovog članka sadrži sljedeće podatke iz Dodatka I. ovog Pravilnika:
 1. tvrtku investicijskog društva,
 2. oznaku računa malog ulagatelja,

3. izvještaj o sadržaju i vrednovanju (procjeni) portfelja uključujući pojedinosti svakog financijskog instrumenta koji se drži za klijenta, njegovu tržišnu vrijednost, ili fer vrijednost ukoliko tržišna vrijednost nije dostupna, novčano stanje na početku i kraju izvještajnog razdoblja i prinos portfelja tijekom izvještajnog razdoblja,
 4. ukupni iznos naknada i troškova nastalih tijekom izvještajnog razdoblja, uz specifikaciju najmanje ukupne naknade upravljanja i ukupnih troškova izvršenja te ako je to primjereno, navod da će detaljnija specifikacija biti dostupna na zahtjev,
 5. usporedbu prinosa portfelja tijekom razdoblja na koje se izvještaj odnosi s referentnom veličinom ugovorenom između investicijskog društva i klijenta, ako je to ugovoreno,
 6. ukupan iznos dividendi, kamata i ostalih uplata koje se odnose na portfelj klijenta, primljenih tijekom izvještajnog razdoblja,
 7. podaci o drugim korporativnim akcijama koje daju prava u svezi s financijskim instrumentima koji se drže u portfelju,
 8. za svaku transakciju izvršenu tijekom razdoblja, podatke na koje se odnosi članak 14. stavak 7. točke 3. do 12., kada je primjenjivo, osim ako klijent odabere da će podatke o izvršenim transakcijama primiti po pojedinoj izvršenoj transakciji, kada će se primjenjivati odredbe stavka 6. ovog članka.
- (4) Izuzetak iz stavka 2. točka 2. ovog članka se neće primjenjivati u slučaju transakcija s financijskim instrumentima iz članka 3. stavak 1. točka 3. podtočka c. Zakona ili financijskim instrumentima iz članka 3. stavak 1. točka 2. podtočka d. Zakona.
- (5) Klijent može izabrati da mu investicijsko društvo podatke o obavljenim transakcijama dostavlja po izvršenju svake pojedine transakcije u sklopu pružanja usluge upravljanja portfeljem. U tom slučaju, investicijsko društvo dužno je klijentu odmah po obavljenoj transakciji, na trajnom mediju, dostaviti bitne podatke vezane uz tu transakciju.
- (6) Kada mali ulagatelj odabere način dostave iz stavka 5. ovog članka, investicijsko društvo dužno je takvom klijentu poslati potvrdu transakcije koja sadrži podatke iz članka 14. stavak 7. ovog Pravilnika ne kasnije od prvog radnog dana po izvršenju transakcije, ili ukoliko je investicijsko društvo potvrdu primilo od treće strane, ne kasnije od prvog radnog dana nakon primitka potvrde od strane treće strane.
- (7) Odredba stavka 6. ovog članka ne primjenjuje se kada potvrda sadrži iste podatke kao i potvrda koju je treća osoba dužna bez odgode poslati malom ulagatelju.

Dodatne obveze izvještavanja o upravljanju portfeljem ili transakcijama s potencijalnim obvezama

Članak 16.

Investicijsko društvo dužno je prilikom pružanja investicijske usluge upravljanja portfeljem za malog ulagatelja, ili prilikom pružanja drugih investicijskih ili pomoćnih usluga malom ulagatelju, a koje uključuju nepokrivenu otvorenu poziciju u transakciji s potencijalnim obvezama, takvog klijenta obavijestiti o svakom gubitku koji prelazi unaprijed određeni prag, dogovoren između investicijskog društva i klijenta, ne kasnije od kraja radnog dana u kojem je prag prijeđen, ili u slučaju da je prag prijeđen na neradni dan, najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana.

Izvještaji o imovini klijenata

Članak 17.

- (1) Investicijsko društvo koje drži imovinu klijenata dužno je na trajnom mediju, najmanje jednom godišnje, svakom klijentu za kojeg drži financijske instrumente ili novčana sredstva poslati izvještaj o stanju imovine koju drži, osim ako se ti podaci dostavljaju u sklopu drugog periodičkog izvještaja.
- (2) Stavak 1. se ne odnosi na kreditnu instituciju koja drži novčana sredstva klijenata kao depozite.
- (3) Izvještaj o imovini klijenta iz stavka 1. mora sadržavati sljedeće podatke:
 1. pojedinosti o svim financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima koje investicijsko društvo drži za klijenta, na završetku razdoblja na koje se izvještaj odnosi,
 2. mjera/granica do koje su bilo koji financijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta bili predmetom transakcija kojima se financiraju vrijednosni papiri,
 3. razmjer svake koristi koja je pripala klijentu zbog sudjelovanja u transakcijama iz točke 2. ovog stavka, kao i temeljem čega je ta korist pripisana.
- (4) U slučajevima kad portfelj klijenta uključuje sredstva iz jedne ili više nenamirenih transakcija, podaci iz točke 1. stavak 3. ovog članka, mogu se temeljiti na datumu trgovanja ili na datumu namire, pod uvjetom da se ista osnova dosljedno primjenjuje na sve takve podatke u izvještaju.
- (5) Investicijsko društvo koje drži financijske instrumente i/ili novčana sredstva, a koje obavlja uslugu upravljanja portfeljem za klijenta, može izvještaj o imovini klijenta iz stavka 1. ovog članka uključiti u periodički izvještaj koji dostavlja tom klijentu na temelju članka 15. stavka 1. ovog Pravilnika.

XI. Prijelazne i završne odredbe

Članak 18.

- (1) Ovaj Pravilnik objavit će se u „Narodnim novinama“ a stupa na snagu 01. rujna 2013. godine.
- (2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o obvezama poslovnog ponašanja investicijskog društva prilikom pružanja usluga klijentima („Narodne novine“ 05/09).

KLASA:011-02/13-04/1
URBROJ: 326-332-13-10
Zagreb, 05. travnja 2013.

Predsjednik Upravnog vijeća
Petar-Pierre Matek